

פיענוח המכות

Understanding the Plagues

(1) שמות ד, כב-כג

וְאָמַרְתָּ אֶל פַּרְעֹה כֹּה אָמַר ה' בְּנִי בְכוֹרִי יִשְׂרָאֵל:
וְאָמַר אֵלָיִךְ שְׁלַח אֶת בְּנִי וְיַעֲבֹדֵנִי וְתִמְאַן לְשַׁלְּחוֹ הִנֵּה אֲנִי הֵרַג אֶת בְּנִיךָ בְּכֹרֶךָ:

You shall say to Paroh, "Thus says Hashem, 'Israel is My son, My firstborn, and I have said to you, 'Send out My son that he may worship Me', but you have refused to send him out; behold, **I will kill your son, your firstborn.**"

(2) דברים כו:ח

וַיּוֹצֵאֵנוּ ה' מִמִּצְרַיִם בְּיַד חֲזָקָה וּבְזֵרַע נְטוּיָה וּבְמִזְרָא גָדוֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמוֹפְתִים:

And Hashem brought us forth out of Egypt with a mighty hand, and with an outstretched arm, and with great terror, and with signs, and with wonders.

(3) רמב"ם הלכות חמץ ומצה נוסח ההגדה

דבר אחר, **ביד חזקה** שתיים, **ובזרוע נטויה** שתיים, **ובמזרא גדול** שתיים, **ובאותות** שתיים, **ובמופתים** שתיים, אלו עשר מכות שהביא הקדוש ברוך הוא על המצרים במצרים, ואלו הן: דם צפרדע כנים ערוב דבר שחין ברד ארבה חשך מכת בכורות, רבי יהודה היה נותן בהם סימן **דצ"ך עד"ש באח"ב**.

Another account: "with a mighty hand" – two; "and with an outstretched arm" – two; "and with a great vision" – two; "and with signs" – two; "and with miracles" – two. These (references) are (to) the Ten Plagues that the Holy One, may He be blessed, brought upon the Egyptians in Egypt. And these are they: Blood, Frogs, Lice, Wild Animals, Pestilence, Boils, Hail, Locusts, Darkness, Smiting of the Firstborn.

Rabbi Yehudah would give to them an acronym: *DeTZaCh, ADaSh, BeAChaV*.

(4) בראשית טו, יג-טז

(יג) וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יְדַע תְּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זְרַעְךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וְעַבְדוּם וְעָנוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה:
(יד) וְגַם אֶת הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אֲנִי וְאַחֲרַי כִּן יֵצְאוּ בְרַכָּשׁ גָּדוֹל:
(טו) וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקְבְּרָ בְּשִׁיבָה טוֹבָה:
(טז) וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא שָׁלֵם עוֹן הָאֱמֹרִי עַד הֵנָּה:

He said to Avram, "Know well that your offspring will be foreigners in a land not theirs, and they will enslave them and afflict them for four hundred years. **But also the nation whom they will serve, I will judge**, and afterwards they will come out with great wealth. And, as for you, you will go to your fathers in peace. You will be buried in good old age. And the fourth generation will return here, because the iniquity of the Emorites is not yet complete."

ד. 07

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה כְּבֹד לֵב פַּרְעֹה מֵאֵן לְשַׁלַּח הָעָם: לֶךְ אֶל פַּרְעֹה בַּבֹּקֶר הַיּוֹם יֵצֵא הַמִּיֶּמֶה וְנִצַּבְתָּ לְקִדְמֹתָיו עַל שְׂפַת הַיַּאֲד וְהַמַּטֵּה אֲשֶׁר נִהַפְדָּךְ לְנַחֵשׁ תִּקַּח בְּיָדְךָ: וְאָמַרְתָּ אֵלָיו ה' אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַחְנִי אֵלֶיךָ לֵאמֹר שְׁלַח אֶת עַמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי בַּמִּדְבָּר וְהִנֵּה לֹא שָׁמַעְתָּ עַד כּוּהַ: כֹּה אָמַר ה' בְּזֹאת תֵּדַע כִּי אֲנִי ה' הִנֵּה אֲנֹכִי מִכָּה בַּמַּטֵּה אֲשֶׁר בְּיָדִי עַל הַיָּם אֲשֶׁר בַּיַּאֲד וְנִהַפְכוּ לְדָם:

Hashem said to Moshe, "Paroh's heart is heavy; he refuses to send out the nation. **Go to Paroh in the morning. Behold, he goes out to the water,** and you shall station yourself to meet him by the river bank, and the staff that turned into a serpent you shall take in your hand. And you shall say to him, 'Hashem, God of the Hebrews, has sent me to you, saying, 'Send out My people that they may serve Me in the wilderness;' and behold you have not listened until now. Thus says Hashem, **By this you shall know that I am Hashem.**' Behold, with the staff in my hand, I will strike the waters that are in the river and they will turn into blood.

ב. צמדע

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פַּרְעֹה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר ה' שְׁלַח אֶת עַמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי: וְאִם מֵאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח הִנֵּה אֲנֹכִי נֹגֵף אֶת כָּל גְּבוּלְךָ בַּצְּפָרְדַּיִם.

Hashem said to Moshe, **Come to Paroh** and say to him, "Thus says Hashem: Send out My people, that they may serve Me. But if you refuse to send them, behold, I will plague all your borders with frogs.

ג. כנים

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה אָמַר אֶל אַהֲרֹן נִטֵּה אֶת מַטְּךָ וְהָךְ אֶת עַפְרַת הָאָרֶץ וְהָיָה לְכַנָּם בְּכָל אָרֶץ מִצְרַיִם:

Hashem said to Moshe, "Say to Aharon, 'Stretch forth your staff and strike the dust of the land and it shall become lice throughout the land of Egypt.'"

ד. ערוב

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הִשָּׂם בַּבֹּקֶר וְהִתְיַצַּב לִפְנֵי פַרְעֹה הַיּוֹם יֵצֵא הַמִּיֶּמֶה וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר ה' שְׁלַח עַמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי: ... וְהַפְּלִיתִי בַיּוֹם הַהוּא אֶת אֶרֶץ גֹּשֶׁן אֲשֶׁר עִמִּי עֹמֵד עָלֶיהָ לְבִלְתִּי הִיּוֹת שָׁם עִרְב לְמַעַן תֵּדַע כִּי אֲנִי ה' בְּקִרְבֵּי הָאָרֶץ:

Hashem said to Moshe, **Rise early in the morning and station yourself before Paroh, behold he goes out to the water;** and you shall say to him, "Thus says Hashem: Send out My people that they may serve Me... On that day I will separate the land of Goshen, on which My people remain, so that there will not be any swarms of beasts there, **so that you know that I am Hashem in the midst of the land.**

ה. זב

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֶל פַּרְעֹה וְדַבַּרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַח אֶת עַמִּי וַיַּעֲבֹדְנִי: כִּי אִם מֵאֵן אַתָּה לְשַׁלַּח וְעוֹדְךָ מִחֲזִיק בָּם: הִנֵּה יַד ה' הוֹיָה בְּמִקְנֶךָ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בְּסוֹסִים בְּחֻמְרִים בְּגַמְלִים בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאן דְּבָר כְּבֹד מְאֹד:

Hashem said to Moshe, **Come to Paroh** and speak to him, "Thus says Hashem, God of the Hebrews: Send out My people, that they may serve Me. For if you refuse to send, and you continue to hold onto them, behold, Hashem's hand is upon your livestock that is in the field, upon the horses, upon the donkeys, upon the camels, upon the cattle and upon the sheep, a very heavy plague.

ו. שחין

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאֶל אַהֲרֹן קְחוּ לָכֶם מְלֵא חַפְנֵיכֶם פִּיחַ כִּבְשָׁן וְזָרְקוּ מֹשֶׁה הַשְּׂמִימָה לְעֵינֵי פַרְעֹה:

Hashem said to Moshe and Aharon, "Take handfuls of ash from the furnace and let Moshe throw it towards the heavens in the eyes of Paroh.

ז. בך

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה הֲשִׁיבֵם בְּבִקְרֹךְ וְהִתִּיצַב לְפָנַי פְּרַעֲהַ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי הָעִבְרִים שְׁלַח אֶת עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי: כִּי בַּפֶּעַם הַזֹּאת אֲנִי שֹׁלַח אֶת כָּל מַגְפָּתַי אֵל לִבְךָ וּבַעֲבֹדֶיךָ וּבַעֲמֻךָ בַּעֲבוּר תִּדְרַע כִּי אֵין כָּמֹנִי בְּכָל הָאָרֶץ:

Hashem said to Moshe, "Rise early in the morning and station yourself before Paroh and say to him, 'Thus says Hashem, God of the Hebrews: Send My people out that they may serve Me. For this time, I am sending all of My plagues to your heart and upon your servants and upon your people, so that you shall know that there is none like Me in all the land.

ח. ארבה

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה בֹּא אֵל פְּרַעֲהַ כִּי אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת לִבּוֹ וְאֶת לֵב עַבְדֶּיךָ לְמַעַן שְׁתִּי אֶתְתִּי אֱלֹהֵי בְקֹרְבוֹ: וְלִמְעַן תִּסְפֹּר בְּאָזְנֵי בְנֶךָ וּבֶן בְּנֶךָ אֲשֶׁר הִתְעַלְלֵתִי בְּמִצְרַיִם וְאֶת אֶתְתִּי אֲשֶׁר שָׂמֹתִי בְּסִי וַיִּדְעֻתְם כִּי אֲנִי ה': וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל פְּרַעֲהַ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה אָמַר ה' אֱלֹהֵי הָעִבְרִים עַד מָתַי מֵאַנְתָּ לַעֲנֹת מִפְּנֵי שְׁלַח עַמִּי וַיַּעֲבֹדֵנִי: כִּי אִם מֵאַן אֲתֵּה לְשַׁלַּח אֶת עַמִּי הֲגִנִּי מִבְּיַד מַחֵר אֲרַבָּה בְּגִבְלֶךָ:

Hashem said to Moshe, "**Come to Paroh**, for I have made his heart and the hearts of his servants heavy, so that I may place these signs in his midst, and so that you shall recount to your son and your son's son how I toyed with Egypt and the signs that I set among them, **and you shall know that I am Hashem.**" Moshe and Aharon came to Paroh and said to him, "Thus says Hashem the God of the Hebrews, 'Until when will you refuse to humble yourself before me? Send out My people that they may serve Me. For, if you refuse to send out My people, behold, tomorrow I will bring locusts into your borders.

ט. חשך

וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה נִטֵּה יָדְךָ עַל הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ עַל אֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּמַּשׁ חֹשֶׁךְ: וַיִּט מֹשֶׁה אֶת יָדוֹ עַל הַשָּׁמַיִם וַיְהִי חֹשֶׁךְ אֲפֹלָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁלֹשַׁת יָמִים:

Hashem said to Moshe, "Stretch forth your hand to the sky and let there be darkness upon the land of Egypt, that the darkness will be felt." Moshe stretched forth his hand, to the sky and there was absolute darkness in all of the land of Egypt for three days.